

Dansk miljø- og vandteknologi i det globale forsyningsmarked

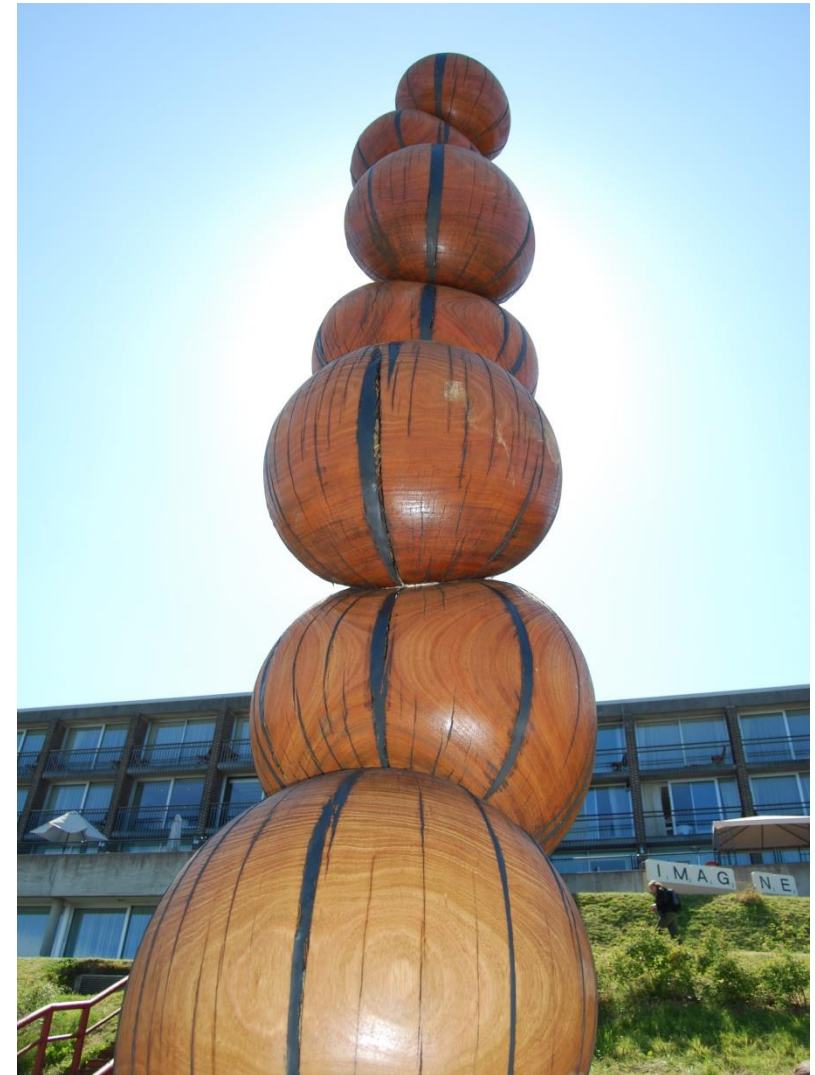
Carl-Emil Larsen, direktør DANVA

Oktober 2016

Dansk miljø- og vandteknologi i det globale forsyningsmarked

Hvordan kan forsyningsvirksomhederne bidrage til eksport af dansk vand- og miljøteknologi – og kan de eksisterende ejerskabsmodeller og governancestrukturer understøtte dette?

Indhold

- Kort om DANVA
- Målsætningen med vandselskabernes deltagelse i eksport
- Vandvision 2025
- Hvilke modeller er der for deltagelse i partnerskaber og eksport?
- Cases – hvilke erfaringer er der?
- Lovgivnings- og forvaltningsmæssige udfordringer
- Diskussion – Hvordan kan vandselskaberne skal spille en mere aktiv rolle for at fremme Vandvisionen?

Kort om DANVA

- Brancheforening for danske vandselskaber
- Bestyrelse bestående af kommunalpolitikere og direktører
- Ca. 160 medlemsvirksomheder
- Medlemsvirksomhederne servicerer mere end 5 millioner danskere
- Ca. 300 aktivt arbejdende medlemmer i projektgrupper, task forces og netværk
- Høringsberettiget
- Yder generel medlemsservice, herunder interessevaretagelse, formidling, kursusvirksomhed, standardisering og projekter samt individuel medlemsservice i form af rådgivning.

Vandselskabernes rolle i følge Vandsektorloven

»§ 1. Loven skal medvirke til, at vand- og spildevandsforsyningen drives på en effektiv måde, der er gennemsigtig for forbrugerne, giver lavest mulige, stabile priser for forbrugerne og **samtidig understøtter innovativ udvikling og demonstration og eksport af vandteknologiløsninger**. Loven skal endvidere medvirke til at sikre og udvikle en vand- og spildevandsforsyning af høj sundheds- og miljømæssig kvalitet, som tager hensyn til forsyningssikkerheden, klimaet og naturen

Pressemeddelelse

Den 29. april 2015

Bred politisk aftale om vores fælles vand

- *Vi skal styrke forsyningernes muligheder for at være innovative. Hvis en spildevandsforsyning eksempelvis kan trække fosfor eller energi ud af spildevandet og sælge det, skal de ikke begrænses af rigide regler, siger Per Clausen (Enh1).*
- *Vi kan få forenet klare miljøfremkridt med klimatilpasningshensyn samtidig med, at selskaberne bliver mere effektive, siger Steen Gade (SF).*
- *Jeg er glad for, at det nu endelig er lykkedes at få en aftale på plads, som understøtte, at både producenter og rådgivere i partnerskab med forsyninger kan udvikle den danske eksport af vandteknologiske løsninger, siger Lone Loklindt (R).*
- *Den nye vandsektorlov skal hjælpe med at udbygge Danmarks styrkeposition på eksport af vandteknologi. Danske virksomheder får nu nye og bedre muligheder for at skabe arbejdspladser og udvikle den teknologi, som der er stor efterspørgsel efter verden over, siger Torben Hansen (S).*

DANVA strategi 2016

..... skal understøtte de danske vandselskaber i at levere effektive ydelser, høj forsyningssikkerhed og god service til sine kunder, ligesom DANVA vil tage lederskab for implementering af Vandvision 2025, der har til hensigt at skabe en positiv samfundsudvikling gennem samarbejde med erhvervslivet, en forøgelse af eksporten af dansk vandteknologi og skabelse af nye jobs i sektoren.

DANVA 2020 mål

- **VANDS** betydning for Danmarks velfærd og bidrag sektorer er kendt af alle beslutningstagere.
- **DANVA** er centrum for debat, videndeling, innovation og politikudvikling for medlemmer og andre aktører i vandsektoren, skabt via DANVA aktiviteter.
- **DANVA** er kendt og anerkendt både nationalt og internationalt af centrale beslutningstagere.
- **DANVA** leder implementeringen af sektorens Vandvision 2025.

DANVAs mission

DANVA skal for alle medlemmer og samarbejdspartnere:

- **Forene alle**, der hver dag leverer rent drikkevand, håndterer spildevand og forebygger oversvømmelser gennem klimatilpasning med både traditionelle og innovative metoder.
- **Forstærke alle**, der udvikler og implementerer nye vandløsninger til Danmark og verden
- **Fortælle alle**, om værdien og effekten af danske vandløsninger, der skaber bedre livsvilkår og vækst i Danmark.

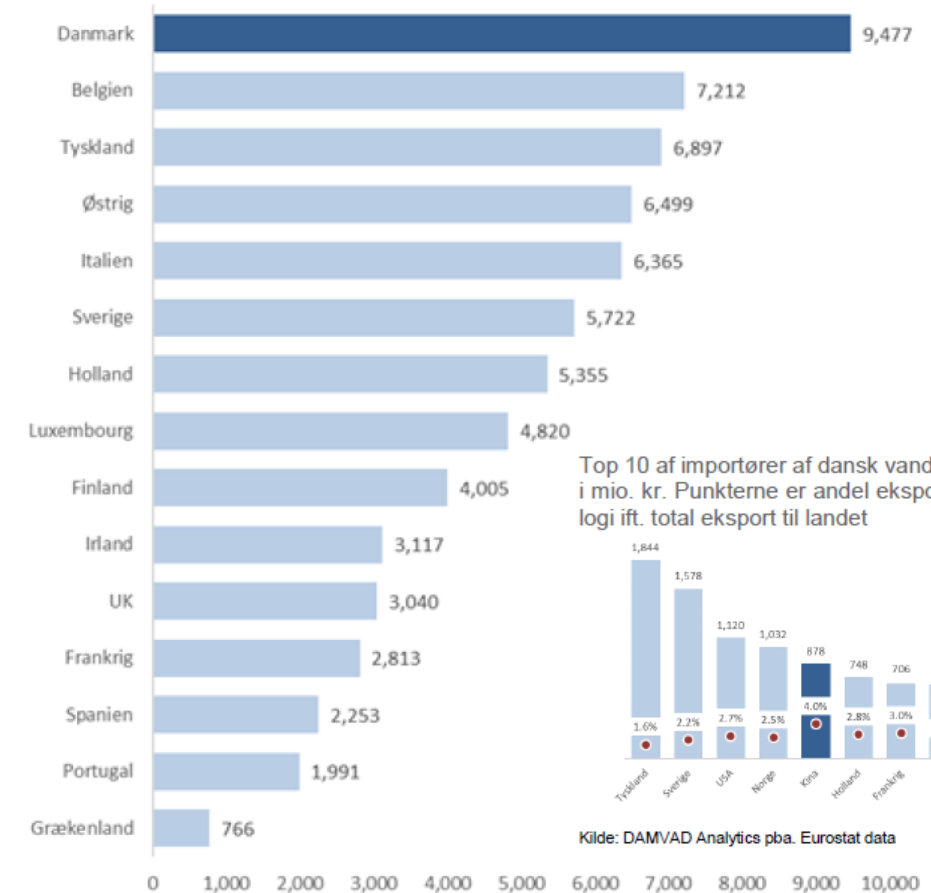

Vandvision 2025 - vedtaget 25. februar 2015

- Fordobling af eksporten af vandteknologi fra 15 til 30 mia. DKK
- 4.000 nye arbejdspladser frem til 2025

Eksport i kr. pr. mia. BNP i 2015

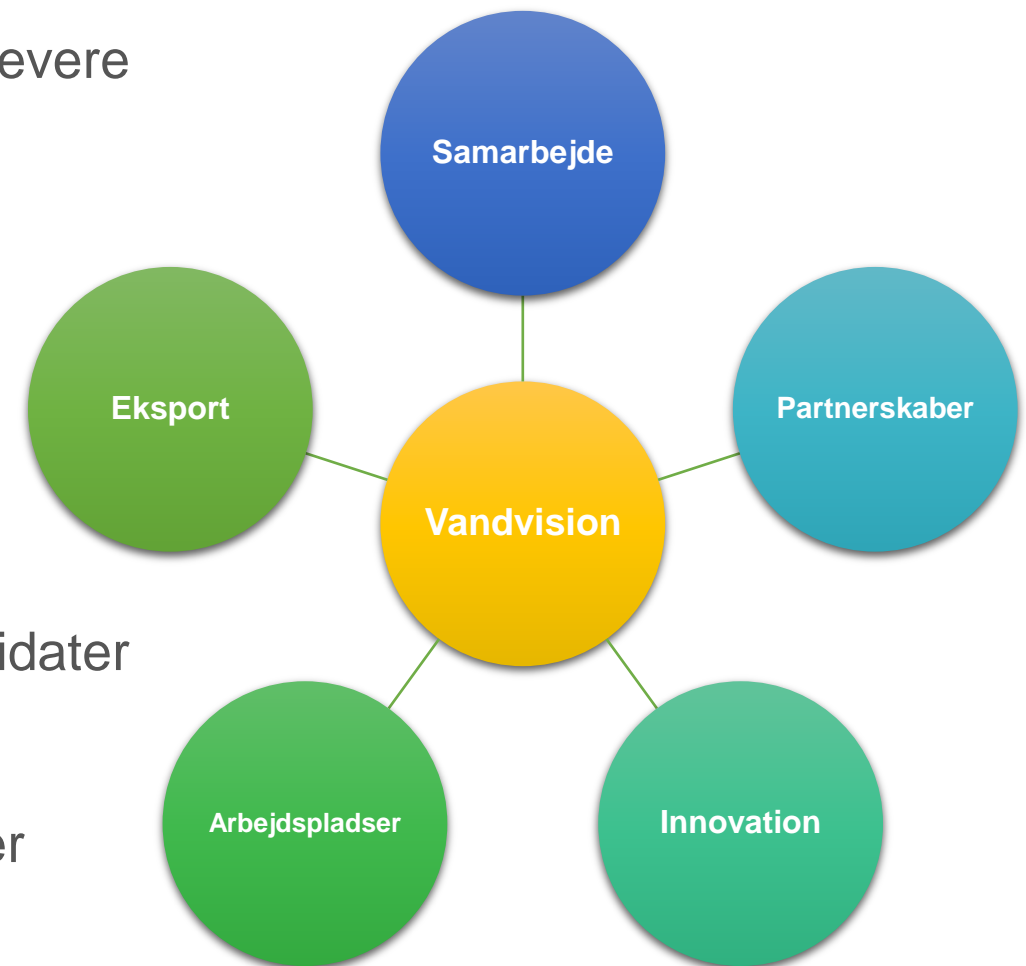
Kilde: DAMVAD Analytics pba. Eurostat data

Vandvisionens hovedelementer

I 2025 skal Danmark fortsat være verdensførende i at levere intelligente, bæredygtige og effektive vandløsninger.

Udgangspunktet er danske styrkepositioner:

- Intelligente og effektive løsninger,
- Førende teknologiproducenter, rådgivere og entreprenører
- Stærke vidensinstitutioner leverer kompetente kandidater til virksomheder og forsyninger.
- Partnerskaber mellem offentlige og private, herunder vandselskaberne.
- Målrettet indsats for at øge innovationen betydeligt.

Modeller for deltagelse i eksport

Samarbejdsform	Primære opgaver
Innovationsprojekt, test og demonstration	Bidrage til innovation gennem udvikling, test og demonstration af nye teknologier
Driftspartner i eksportprojekter	Bidrage med udlån af medarbejdere med konkret erfaring omkring relevante teknologier, f.eks. vandtab, herunder til træning.
Ambassadør i udlandet	<ol style="list-style-type: none">Understøtte danske virksomheder i eksportfremstødDeltagelse i fælles stande og udstillinger af danske løsninger.
Løsningsambassadør i Danmark	<ol style="list-style-type: none">Fremvisning af danske løsninger for udlandetStille faciliteter til rådighed for test af nye teknologier og løsninger.
Vidensdeling	<ol style="list-style-type: none">Udveksling af medarbejdere, udstationeringBy til by samarbejde, hvor forsyninger bidragerPræsentationer på videnskabelige konferencer og seminarer
60/40 selskaber	Kommercielle aktiviteter i udlandet, samarbejde mellem private og vandselskaber.

Aktører i internationale vandprojekter

Aktører i internationale vandprojekter	Roller
Virksomheder	Salg af teknologier og løsninger
Kommuner	By til by-samarbejder, fungerer som døråbnere og medvirker til at præsentere danske kompetencer i samarbejde med forsyninger.
Regioner	Region til region-samarbejder, fungerer som døråbnere og medvirker til at præsentere danske kompetencer i samarbejde med forsyninger.
Staten, ambassader og Eksportrådet	Arrangerer eksportfremstød og faciliterer netværk som CEWP. Fungerer som døråbner. Støtte til F&U aktiviteter, herunder MUDP.
Forskningsinstitutioner	Partnere i Innovationsprojekter, kan bidrage med ny viden og nye løsninger.
Finansieringsinstitutioner	Statslige og ikke-statslige institutioner, hvis primære formål er at bidrage til at fremme dansk eksport gennem udvikling og tilvejebringelse af finansiering
Organisationer	En lang række ikke-statslige organisationer bidrager til at fremme eksport af vandteknologi: Deres erfaringer bør bringes i spil, hvor det er relevant.

Vandselskabernes roller og aktiviteter

- Partnere i innovationsprojekter
- Bidrage med testfaciliteter
- Demonstrere løsninger i Danmark og udlandet
- Bidrage med viden og drift og træning på udenlandske forsyninger

Støtte til deltagelse i innovationsaktiviteter fra fonde, VUDP, EUDP, MUDP, H2020

Ekstern finansiering fra bl.a. virksomheder og fonde til deltagelse i eksportaktiviteter, primært internationalt

Synliggørelse af nytten for borgere ved deltagelse i eksport og innovationsaktiviteter som led i beskrivelse af forsyningernes roller.

Case: Water Technology Alliance, Chicago

WTA – salgsalliancen består af projektpartnerne: Aarhus Vand, Det Danske Generalkonsulat i Chicago, Danfoss, AVK, DHI, Landia, SkyTem og Nissen Energiteknik

Aktiviteterne er primært ”Soft Selling” med præsentation af først løsningerne og siden teknologierne

Finansieres som strategisk salgsalliance med betaling fra virksomheder, SVANA og Eksportrådet/Udenrigsministeriet.

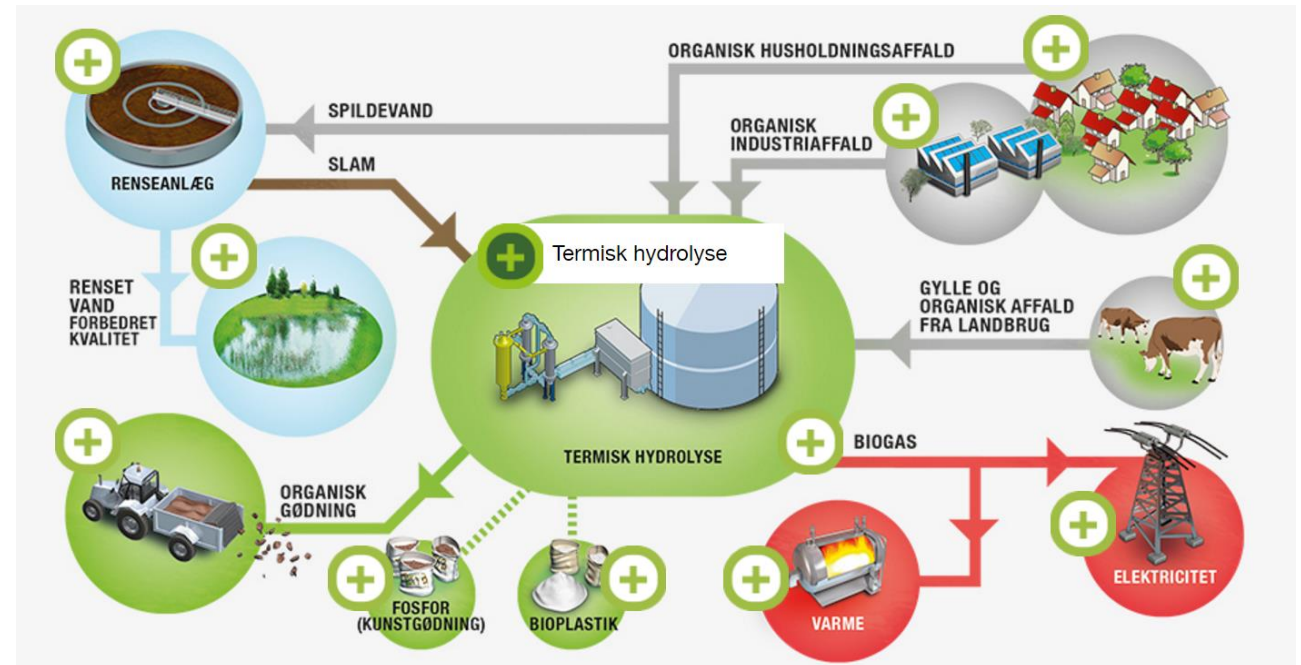
Der er 16.000 renseanlæg i USA, og der er øget opmærksomhed om behovet for bedre rensning og mindre energiforbruget, så der er et stort potentiale for dansk teknologi.

Modellen kan anvendes på andre markeder. Der er ikke specifikke forhold i USA, som gør, at den kun er relevant her.

Case: Billund- Biorefinery

- Et innovationsprojekt – Billund Vand er driftspartner i eksport, løsningsambassadør i Danmark og udland og bidrager til træning af kunder.
- Projektet er udviklet med finansiering fra flere kilder, samlet ca. 72 mio. DKK. Bl.a. VTU-projekt, medfinansieret af DANVA og MST som fyrtårnsprojekt
- Projektperioden er 2013-2017. Anlægget er bygget og de sidste dele prøvekøres medio 2016. I 2017 skal det stå helt færdigt og være klart til rapportering til bevillingsgivere.

Case: Non Revenue Water - aktiviteter

NRW – Reduktion af vandspild i ledningsnet er en dansk styrkeposition. Dansk lovgivning sætter max vandspild til 10%, men gennemsnittet ligger omkring 6%. Mange steder i udlandet ligger det på 30-40%.

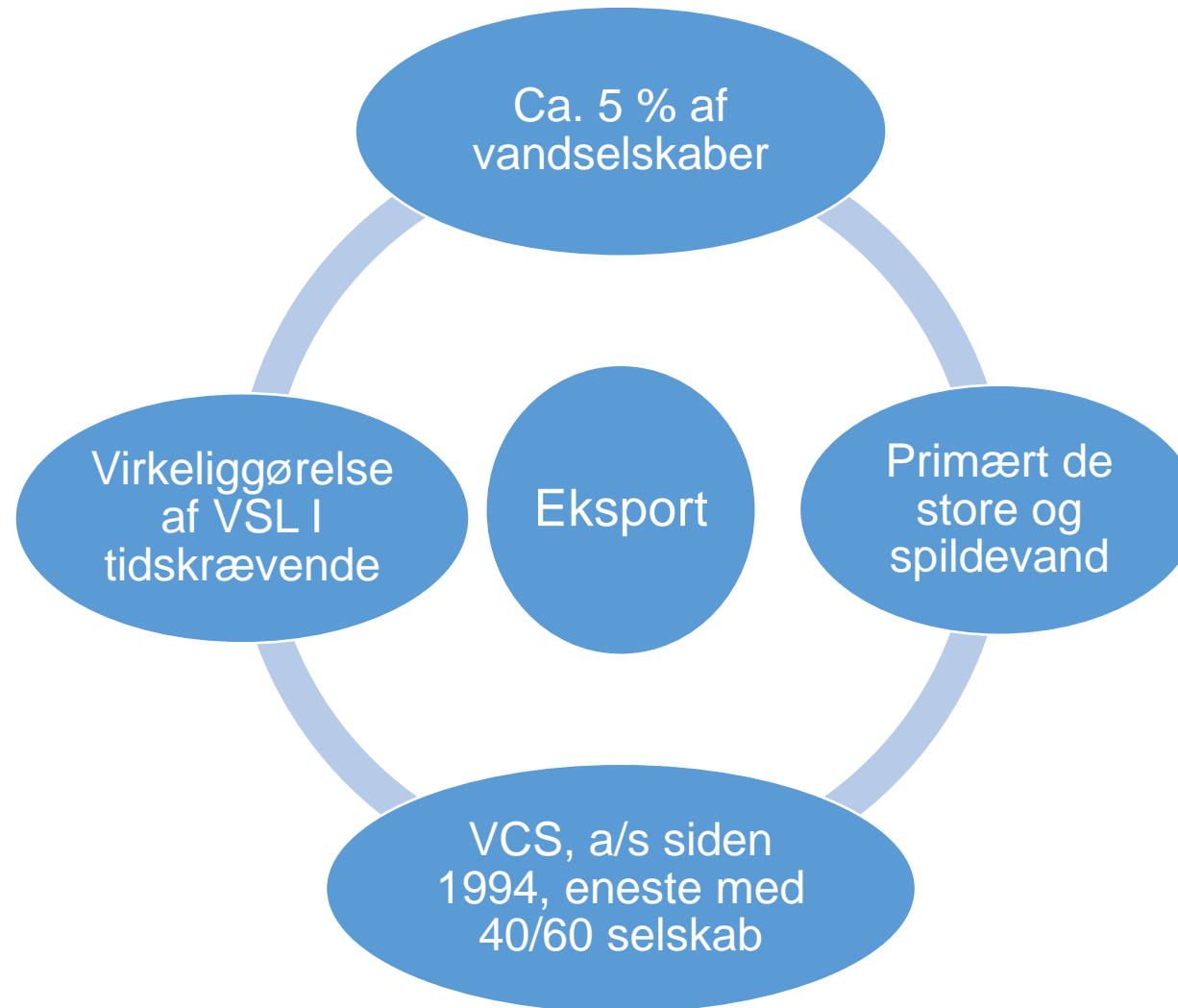
Mange danske aktiviteter på det område, f.eks.:

1. LEAKman-projekt finansieret af MUDP. Udvikling af to stor-skala demonstrationsprojekter hos HOFOR og Nordvand. Skal være klar til IWA 2020
2. Hjørring/Changchun samarbejde er blevet udviklet gennem et besøg fra Changchun kommune hos Hjørring Vandselskab, som kan tilbyde assistance ift. reduktion af tab af vand i ledningsnettet. Der er ønske om at udvikle demonstrationssite for dansk teknologi. Ansøgning om MUDP-projekt afventer afgørelse ultimo november. Stor kommunal opbakning grundet ønske om at fremme lokal udvikling

LEAKman

TA – reel brug af mulighederne – Deloitte 2013

TA – reel brug af mulighederne – Deloitte 2013

Tabel 37. Oversigt over de 20 vandselskaber med størst engagement i udvikling af vandsektoren

Selskab	Vand-forsyning/ spildevand	Størrelse	Mål-sætning	VTU-projekt	Andre fonde	Selv-stændige selskaber	Eksport aktiviteter	Indeks
VandCenter Syd as	V/S	Store	X	X	X	X	X	7
Aarhus Vand A/S	V/S	Store	X	X	X		X	6
Billund Spildevand A/S	S	Mindre	X		X	X	X	6
Middelfart Spildevand A/S	S	Mindre	X	X	X		X	6
HOFOR	V/S	Store	X	X	X			5
Esbjerg Forsyning	V/S	Store	X	X	X			5
Herning Spildevand A/S	S	Store	X	X	X			5
Spildevandscenter Avedøre I/S	S	Store	X	X	X			5
Nordvand A/S	V/S	Store		X	X			4
Energi Viborg Vand A/S	V/S	Store			X		X	4
Silkeborg Spildevand A/S	S	Store			X		X	4
Fredericia Spildevand A/S	S	Store		X			X	4
Randers Spildevand A/S	S	Store	X				X	4
Samsø Spildevand A/S	S	Mindre	X				X	4
Forsyning Helsingør	V/S	Store			X	X		4
Aalborg Forsyning A/S	V/S	Store		X		X		4
Arwos A/S	V/S	Mellem	X		X			4
Kolding Spildevand A/S	S	Store	X		X			4
Vejle Spildevand A/S	S	Store	X		X			4
Holbæk Forsyning	V/S	Store	X	X				4

Kilde: Deloitte's spørgeskemaundersøgelse.

Note: Indekset for vandselskabernes engagement i udvikling af vandsektoren omfatter syv parametre. I tabellen er udelukkende medtaget de fem parametre, hvor der er forskelle mellem vandselskaberne. Parametrene for deltagelse i tilknyttede aktiviteter og ønske om øget mulighed for engagement i tilknyttede aktiviteter er ikke medtaget i ovenstående tabel.

Juridisk ramme for tilknyttet virksomhed; udvidet råderum

Hovedaktivitet	Ny aktivitet	Omsætningsgrænsen	I øvrigt
<ul style="list-style-type: none">• Flere TA er blevet til hovedvirksomhed• Dvs der er plads til mere aktivitet inden omsætningsloftet nås	<ul style="list-style-type: none">• Drift af forretningsanlæg for offentlige og private institutioner• Deltagelse i private aktørers teknologiudvikling og eksportvirksomhed	<ul style="list-style-type: none">• VS kan eje eller være medejer af et eller flere selskaber, der udøver tilknyttet virksomhed• Krav max 3% af VS's årlige omsætning – dog altid 2,5 mio kr.	<ul style="list-style-type: none">• Fortsat en bagatelgrænse før krav om selskabsdannelse• Joint venture også kaldet 40/60 - selskaber

Juridisk ramme for 40/60 selskaber – udvalgte elementer

Begrænset af
positivlisten

Naturlig og snæver smh ml
hovedvirksomhed og
tilknyttet virksomhed

Kapitalindskud
forudsat forventning
om normal forrentning

Arbejds-mæssigt og øk.
væsentligt mindre
omfattende end
hovedvirksomhed

Ikke påføre
hovedvirksomheden
urimelig øk. risiko

VS må ikke hæfte for
40/60 selskabets
forpligtigelser

Ikke udøve
urimelig
konkurrence

Tilvalg af tilknyttet aktivitet og 40/60; forsyningsperspektiv

2010

- Selskabsudskillelsen og de nye muligheder er relativt nye rammer
- Vejledning om 40/60 kom først i maj 2016

Konservativ
tilgang

- Veldefineret hovedvirksomhed er eksistensberettigelse
- Flere udfordringer indenfor denne; ny økonomisk ramme og klimaprojekter

Strategi – præget af
ledelsesmæssigt overskud

- Udvikling af de ansatte
- Ny viden og kontakter løfter selskabet
- Attraktiv arbejdsplads
- Økonomisk udbytte

Diskussion

- Hvordan kan erfaring og teknologi fra de danske vandselskaber overføres og skaleres op til eksportmarkedet?
- Hvordan bevares samtidigt den danske model med udpræget konkurrenceudsættelse til gavn for kunderne og den model eksporten af dansk vandteknologi er baseret på?
- Hvordan bevares vandselskaberne samtidigt som åbne laboratorier for danske producenter og leverandører?

Spørgsmål

Tak for opmærksomheden ...

DANVA varetager medlemmernes og den danske vandsektors interesser med henblik på at fremme en stabil, effektiv og etisk forsvarlig vand- og spildevandsforsyning på et højt kvalitetsniveau, og hvor forsyningen er baseret på et bæredygtigt miljø og hensyn til klimaforandringer.

DANVA
Godthåbsvej 83,
8660 Skanderborg
T: 7021 0055
E: danva@danva.dk
www.danva.dk